

Bruksela, dnia 18 marca 2009 r.

KANCELARIA SENATU

Przedstawiciel Kancelarii Senatu
przy Unii Europejskiej

Sprawozdanie nr 17/2009

SESJA PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO Strasburg, 9-12.03.2009

Podczas sesji Parlamentu Europejskiego, która odbyła się w dniach 9-12 marca, w Strasburgu, omawiane były następujące tematy:

1. RADA EUROPEJSKA - Parlament Europejski o planie odbudowy gospodarczej

Parlament Europejski dyskutował o działaniach podejmowanych przez państwa członkowskie i Wspólnotę w celu złagodzenia skutków kryzysu gospodarczego. Walka z recesją, energia, zmiany klimatyczne i Partnerstwo Wschodnie to również tematy wiosennego szczytu przywódców UE w przyszłym tygodniu. Posłowie przyjęli kilka rezolucji w tym ws. zmian w zasadach wykorzystywania funduszy strukturalnych, które umożliwią szybsze i łatwiejsze pozyskiwanie środków finansowych na projekty regionalne.

• Europejski plan odbudowy gospodarczej

Państwa członkowskie podejmują interwencje indywidualnie, ale brak koordynacji działań może zaszkodzić konkurencyjności Unii Europejskiej wobec innych partnerów handlowych. Dlatego Parlament Europejski przyjął rezolucję, w której uznał za niezbędne wdrożenie wspólnotowego planu odbudowy gospodarczej i zaleca uruchomienie dodatkowych środków z unijnego budżetu.

Europa znajduje się w jednej z najpoważniejszych recesji, jakie kiedykolwiek dotknęły Wspólnotę Europejską. Prognozowany wzrost gospodarczy w Europie ma oscylować wokół 0% i pozostawać poniżej zera w perspektywie średnioterminowej.

Negatywne skutki recesji dla wzrostu i zatrudnienia są wystarczająco poważne, aby uzasadnić pokaźny plan naprawy gospodarczej w Europie, a także u innych ważnych partnerów handlowych (zwłaszcza USA i Chin). Dlatego Parlament Europejski z zadowoleniem przyjął inicjatywę Komisji prowadzącą do wdrożenia europejskiego planu naprawy gospodarczej.

Posłowie uważają, że pobudzenie gospodarki i konkurencyjności oraz naprawa rynków finansowych to działania niezbędne, aby zapobiec masowej utracie miejsc pracy. Różnice w działaniach podejmowanych indywidualnie przez państwa członkowskie mogłyby

doprowadzić do wynaturzeń w funkcjonowaniu wspólnego rynku, dlatego skoordynowane działania i uruchomienie planu naprawczego na poziomie wspólnotowym jest uzasadnione.

Wśród zaleceń przygotowanych przez posłów znalazły się propozycje porozumienia w sprawie Europejskiego Paktu na rzecz Zatrudnienia oraz ułatwienie dostępu do środków z Funduszu Socjalnego oraz Funduszu Dostosowania do Globalizacji. Przedsiębiorcy, zwłaszcza sektor MŚP, powinni uzyskać dostęp do kredytowania, co uzasadnia zwiększenie wydatków publicznych na ten właśnie cel. Posłowie sugerują, że państwa członkowskie powinny przyjąć systemy zachęt i sankcji, które pomogłyby zwiększyć dostępność kredytów dla przedsiębiorców.

Rządy państw członkowskich nie powinny działać w pojedynkę, lecz muszą konsultować wzajemnie swoje decyzje gospodarcze. Obawy posłów budzi fakt, że wymiar wspólnotowy europejskiego planu naprawy gospodarczej sięga zaledwie 30 mld euro, co stanowi niewiele ponad 0,2% europejskiego PKB. Pozostałe 170 mld euro pozostawiono do dyspozycji państw członkowskich, czyli na asymetryczne warianty walki z kryzysem. Biorąc pod uwagę, że różne państwa członkowskie prezentują odmienne zestawy instrumentów i możliwości interwencji w celu zaradzenia kryzysowi, posłowie uważają, że należy w planie naprawczym przewidzieć wyraźny dodatkowy wymiar wspólnotowy.

- **Europejska solidarność bez rajów podatkowych i euroobligacji**

Parlament podkreśla, że w wielu nowych państwach członkowskich kryzys pociąga za sobą niezwykle negatywne skutki gospodarcze i społeczne, wywołując zagrożenie obniżenia wzrostu gospodarczego i stabilności, a także podniesienia ubóstwa. Posłowie obawiają się "rozłania" kryzysu i jego skutków na euro i na gospodarkę strefy euro. Dlatego apelują o wspólnotową solidarność i poddania przeglądowi i zacieśnienia wszystkich instrumentów stabilizacji w dotkniętych kryzysem państwach członkowskich, w tym do ustabilizowania kursów wymiany walut.

Parlament popiera decyzję państw członkowskich należących do G20 dotyczącą zastosowania zdecydowanych środków przeciwko rajom podatkowym i niechętnym do współpracy jurysdykcjom poprzez jak najszybsze uzgodnienie pakietu sankcji i jego uchwalenie na szczycie w Londynie. Posłowie chcą, aby UE przyjęła na szczeblu wspólnotowym odpowiednie ustawodawstwo w celu ograniczenia stosunków gospodarczych z takimi jurysdykcjami.

Przepadła poprawka nawołująca do wspólnej emisji państwowych papierów wartościowych (np. euroobligacji) dla sfinansowania najważniejszych europejskich priorytetów politycznych.

- **Polityka spójności: szybsze i łatwiejsze finansowanie projektów**

Parlament poparł propozycję zmian w zasadach wykorzystywania funduszy strukturalnych, które umożliwią szybsze i łatwiejsze pozyskiwanie środków finansowych na projekty regionalne. Łatwiej będzie uzyskać pomoc dla osób dotkniętych skutkami kryzysu, zwiększy się dostępność środków dla małych i średnich przedsiębiorców. Ułatwienia nie powinny jednak naruszać zasad konkurencji i standardów ochrony środowiska.

Ponad 65% łącznych środków przyznanych w ramach polityki spójności UE na okres 2007-2013 skierowane jest na cztery priorytetowe obszary odnowionej strategii lizbońskiej na

rzecz wzrostu i zatrudnienia - w ludzi, przedsiębiorstwa, infrastrukturę i energię oraz badania i innowacje. Inwestycje te mają zasadnicze znaczenie dla skutecznego zareagowania na obecny kryzys finansowy. Nowelizacja trzech spośród obowiązujących rozporządzeń w sprawie funduszy strukturalnych na okres 2007-2013 przyczyni się do poprawy przepływu środków oraz płynności w państwach członkowskich, ułatwienia korzystania z instrumentów inżynierii finansowej, zwiększenia możliwości wspierania inwestycji w wydajność energetyczną i energię ze źródeł odnawialnych w mieszkalnictwie, a także poprawi elastyczność funduszy strukturalnych w celu przystosowania ich do potrzeb nadzwyczajnej sytuacji gospodarczej w perspektywie długofalowej.

Zdaniem posłów, środki, takie jak elastyczność i przyspieszenie płatności, korzystanie z płatności ryczałtowych i zryczałtowanych stawek, pobudzą i przyspieszą wdrażanie polityki, zwłaszcza w sektorach infrastruktury, energetyki i ochrony środowiska oraz realizację projektów w ramach EFS. Posłowie z zadowoleniem przyjmują proponowane zwiększenie wysokości zaliczek, co zapewni finansowanie na wczesnym etapie inwestycji i ułatwi realizację projektów poprzez zmniejszenie potrzeby zaciągania pożyczek bankowych. Jednak banki i instytucje finansowe powinny wykorzystywać przyznane im instrumenty w celu wspierania kredytów dla przedsiębiorców oraz obniżenia stóp procentowych.

Posłowie podkreślają, że środki przyjęte w celu uproszczenia wdrażania funduszy strukturalnych i funduszy spójności nie powinny ograniczać odpowiedzialności państw członkowskich za to, jak są one wdrażane. PE wzywa państwa członkowskie oraz władze regionalne i lokalne do zabezpieczenia wkładu własnego, aby ułatwić całkowite wykorzystanie środków przyznanych w ramach funduszy strukturalnych.

Komisja powinna monitorować jakie środki ekonomiczne podejmują państwa członkowskie i zapewnić, że nie naruszają one konkurencji na wolnym rynku.

Posłowie dostrzegają potrzebę działań w gospodarce po stronie popytu oraz zaangażowania środków wspomagających małe i średnie przedsiębiorstwa oraz władze lokalne i regionalne. Państwa członkowskie powinny korzystać fundusze strukturalne do tworzenia miejsc pracy, wspierania małych i średnich przedsiębiorstw (MŚP) oraz przedsiębiorczości i szkoleń zawodowych.

Posłowie zachęcają państwa członkowskie do zbadania synergii między finansowaniem w ramach polityki spójności a innymi źródłami finansowania przez Wspólnotę (np. siódmy ramowy program badań i rozwoju). Państwa członkowskie powinny uprościć dostęp do instrumentów finansowych JESSICA (miasta), JASMINE (mikrokredyty) i JEREMIE (małe i średnie firmy), aby zachęcać do częstszego korzystania z nich przez małe i średnie przedsiębiorstwa oraz zainteresowanych beneficjentów.

Posłom podoba się propozycja, aby inwestycje w wydajność energetyczną i stosowanie energii ze źródeł odnawialnych w sektorze budownictwa mieszkaniowego kwalifikować do finansowania z EFRR w całej UE. Parlament zachęca państwa członkowskie i regiony do pełnego korzystania z tej nowej możliwości.

- **Zatrudnienie, zmiany klimatu i Strategia Lizbońska**

Pod szyldem tej samej debaty Parlament Europejski omówił i przyjął trzy rezolucje poświęcone Strategii Lizbońskiej, polityce zatrudnienia na lata 2008-2010 oraz strategii na

rzecz kompleksowego porozumienia klimatycznego i finansowania polityki w dziedzinie zmian klimatu.

- **Przygotowania do szczytu Rady Europejskiej**

„Szczyt Rady Europejskiej przypada w krytycznym momencie dla Unii Europejskiej, przed którą stoją poważne wyzwania wynikające z bezprecedensowego w skali kryzysu finansowego i gospodarczego” - powiedział czeski wicepremier **Aleksandr Vondra** na wstępie prezentacji tematów, którymi w przyszłym tygodniu zajmą się szefowie państw i rządów.

Kryzys finansowy

Priorytetem w walce z recesją będzie przywrócenie płynności rynków i zapewnienie zdolności kredytowej i dostępu do kredytów. Rynek finansowy musi zostać poddany lepszej regulacji i nadzorowi. Jak powiedział Vondra, 80% aktywów finansowych znajduje się w rękach banków operujących na rynkach międzynarodowych. Dwie trzecie aktywów europejskich banków zgromadzone jest w rękach 44 międzynarodowych grup finansowych.

Vondra poinformował, że UE już podjęła działania zmierzające w kierunku zapewnienia lepszego nadzoru runku. W Parlamencie Europejskim znajdują się projekty dyrektywy Solvency II dotyczącej sektora ubezpieczeń, dyrektywy ws. wymogów kapitałowych dotyczącej sektora bankowego oraz dyrektywy regulującej zasady wspólnych inwestycji w obligacje (UCITIS). Przygotowywane są rozporządzenia dotyczące depozytów bankowych i agencji ratingowych. W czerwcu podjęte zostaną dalsze decyzje w oparciu o wyniki prac grupy wysokiego szczebla Jacquesa de Larosiere'a.

Aleksandr Vondra poinformował, że państwa członkowskie uruchomiły programy naprawy gospodarki o wartości ponad 3,3% PKB UE. Zakres tych interwencji jest różny, ale są one skoordynowane i oparte o wspólne zasady zdefiniowane w założeniach europejskiego programu odbudowy gospodarki.

Prezydencja stara się o akceptację zwiększonych wydatków na konkretne projekty w obszarach energii i rozwoju obszarów wiejskich, które zostały przewidziane we wspólnotowym programie odbudowy gospodarczej (European Recovery Programme). Oprócz tych działań krótkoterminowych, w dłuższej perspektywie należy przeprowadzić głębsze reformy strukturalne i Strategia Lizbońska pozostaje właściwą płaszczyzną ich realizacji.

Wicepremier Vondra zapowiedział także nadzwyczajny szczyt Rady Europejskiej w maju, który zajmie się możliwymi sposobami złagodzenia społecznych skutków kryzysu. Wytyczne w tym zakresie powinna przyjąć najbliższa Rada Europejska w przyszłym tygodniu.

Bezpieczeństwo energetyczne

Rada Europejska uzgodni konkretne wytyczne w celu zapewnienia bezpieczeństwa energetycznego UE w perspektywie krótko-, średnio- i długoterminowej.

W krótkiej perspektywie podjęte zostaną działania na rzecz rozbudowy infrastruktury energetycznej i budowy połączeń międzysystemowych. W okresie średnioterminowym konieczne jest przyjęcie nowych rozwiązań prawnych dotyczących zapasów ropy i gazu,

które zapewnią, że działania państw członkowskich cechować będzie poczucie solidarności i odpowiedzialności. Na dłuższą metę myśleć trzeba o dywersyfikacji źródeł energii, dostawców i szlaków dostaw surowców energetycznych. W tym celu trzeba rozwijać współpracę z głównymi partnerami UE i stworzyć prawdziwy wspólny rynek energii. Jest szansa, że stosowne projekty legislacyjne (III pakiet energetyczny - red.) zostaną uchwalone przed końcem tej kadencji Parlamentu Europejskiego.

Zmiany klimatu

Przygotowania do konferencji klimatycznej w Kopenhadze, w grudniu br., będą kolejnym tematem rozmów europejskich przywódców w przyszłym tygodniu. Prezydencja zapewnia o determinacji z jaką UE będzie dążyć do wypracowania nowego światowego porozumienia klimatycznego.

Partnerstwo Wschodnie

Oczekuje się, że Rada Europejska udzieli zgody na uruchomienie inicjatywy, która „będzie promować stabilizację i dobrobyt na całym kontynencie”. Partnerstwo zawiera wymiar dwustronny, dostosowany do każdego z krajów partnerskich i zakładający możliwość zawarcia Umów Stowarzyszeniowych, które mogą przewidywać utworzenie stref wolnego handlu z tymi krajami.

W wymiarze wielostronnym Partnerstwa Wschodniego Aleksandr Vondra zapowiedział stworzenie czterech płaszczyzn rozwiązywania wspólnych problemów w takich obszarach jak demokratyzacja, dobre zarządzanie i stabilizacja, integracja gospodarcza, bezpieczeństwo energetyczne, kontakty między obywatelami.

Wystąpienia w imieniu grup politycznych Parlamentu Europejskiego

Joseph Daul (EPP-ED, Francja) zwrócił uwagę, że szczyt Rady nie może być rutynowym spotkaniem, gdyż obywatele oczekują konkretnych sygnałów. Podkreślił, że o sile UE stanowi wspólna waluta, euro, które w dobie kryzysu stało się jej największym atutem. UE musi okazać solidarność wobec 500 milionów obywateli, która jest główną motywacją działań. Sukces odbudowy gospodarki zależy także od inwestycji w innowacyjność, gospodarkę opartą na wiedzy, nowe technologie, także w ochronę środowiska.

Martin Schulz (PSE, Niemcy) zarzucił czeskiej prezydencji, że powtarza te same slogany od miesięcy, a tymczasem kryzys się zaostrza, rynek traci miejsca pracy, gospodarka straciła 40 mld euro i stoi na skraju bankructwa. „Bankierom wydaje się, że jak zostali wykupieni ze środków publicznych, to mogą teraz prowadzić interesy jak dawniej. Tak być nie może” - mówił Schulz i nawoływał EPP-ED do głosowania przeciw rajom podatkowym i za solidarnością europejską.

Graham Watson (ALDE, Wielka Brytania) powiedział, że recesja nie może oznaczać pasywnego działania w polityce ochrony środowiska, a państwa członkowskie muszą przeznaczyć środki na ten cel i na tworzenie zielonych miejsc pracy. Zwrócił uwagę, że Parlament Europejski wielokrotnie wypowiadał się w swoich rezolucjach na rzecz tworzenia miejsc pracy, inwestowania w badania i rozwój, edukację i gospodarkę opartą na wiedzy. „To nie Strategia Lizbońska ściągnęła na nas to nieszczęście, ale państwa członkowskie, przez to, że ją ignorowały” - stwierdził Watson.

Cristiana Muscardini (UEN, Włochy) zgodziła się, że potrzebna jest regulacja i nadzór nad rynkami finansowymi, ale trzeba zaproponować także coś nowego. Propozycje muszą dotyczyć nie tylko największych, jak branżę motoryzacyjną, ale także małych i średnich przedsiębiorstw, którym należy zapewnić konkurencyjność i dostęp do kredytów, gdyż „banki nie robią nic dla gospodarki”.

Rebecca Harms (Zieloni/ALE, Niemcy) stwierdziła, że wiele osób z Komisji Europejskiej i w rządach państw członkowskich uważa, że rynek sam się ureguluje, jeśli wstrzyknie się pieniądze w dotychczasowy system. Bez stworzenia nowej architektury finansowej to się jednak nie powiedzie.

Brytyjski deputowany **Nigel Farage** (IND/DEM, Wielka Brytania) powiedział, że UE nie może podpisywać czeków *in blanco*, żeby wykupywać Europę Wschodnią. Nawiązując do propozycji węgierskiego premiera dotyczącej specjalnego funduszu dla krajów regionu, Farage stwierdził, że to tylko dowodzi, iż **popelniliśmy błąd „wpuszczając do Unii takie kraje jak Węgry”**. **Błędem jest także, zdaniem posła, że w Europa otwarła granice.**

Innego zdania była czeska posłanka **Jana Bobošíková** (NI, Czechy), która chwaliła otwarcie granic, ale zaapelowała o odrzucenie planów dotyczących rozwoju energetyki ze źródeł odnawialnych, które nie pomogą w walce z kryzysem i w tworzeniu miejsc pracy.

Polskie głosy w debacie

Mirosław Mariusz Piotrowski (UEN) powiedział, że ani strategia lizbońska ani Traktat Lizboński nie stanowią realnej odpowiedzi na globalny kryzys gospodarczy. W obliczu ogromnego ekonomicznego kryzysu zaapelował o przerwanie bezprzedmiotowych wewnątrzunijnych sporów i podjęcie konkretnych działań w oparciu o istniejące traktaty w duchu solidarności.

Dariusz Maciej Grabowski (UEN) powiedział, że należy wprowadzić precyzyjną kontrolę przepływów kapitału finansowego i powstrzymać transfer kapitału z krajów nowoprzyjętych do bogatych. Wsparcie i pomoc powinny być adresowane przede wszystkim do państw i regionów najbardziej dotkniętych, a nie tak jak dziś zamyka się stocznie w Polsce, a broni we Francji i w Niemczech.

Mieczysław Edmund Janowski (UEN) zachęcał do inwestowania w rozwój i spójność regionów. To będą bowiem rzeczywiste kilometry dróg, zmodernizowane linie kolejowe, lotniska. Zainwestujmy w naukę i edukację, w innowacyjne rozwiązania, zwłaszcza w odniesieniu do małych i średnich przedsiębiorstw. Rzeczywiście ograniczymy biurokrację. To będzie owocować miejscami pracy dla tysięcy ludzi, to będzie dla nich chleb. To będzie także faktyczna realizacja polityki solidarności, a nie protekcjonizmu. To będzie realizacja Lizbony.

2. SPRAWY ZAGRANICZNE – Debata nt. Partnerstwa Wschodniego

12 marca 2009 r. posłowie rozmawiali o zacieśnieniu stosunków UE z Ukrainą i Gruzją w ramach Partnerstwa Wschodniego. Poparli wzmocnienie istniejących powiązań w drodze polityki sąsiedztwa. Stwierdzili, że potrzeba bliższych relacji z naszymi wschodnimi partnerami stała się szczególnie wyraźna w świetle kryzysu gazowego.

Benita Ferrero-Waldner, komisarz ds. stosunków zagranicznych i europejskiej polityki sąsiedztwa powiedziała, że Partnerstwo Wschodnie to „okręt flagowy dla polityki zewnętrznej UE”. Zagwarantuje ono większą stabilność, bezpieczeństwo i dobrobyt wśród wschodnich sąsiadów UE. Podkreśliła, że konflikt w Gruzji i kryzys gazowy na Ukrainie pokazał nam, jak bardzo mocno sytuacja w tym regionie wpływa na UE i obywateli. Do tych dwóch kryzysów doszedł kryzys finansowy, który uderza również we wschodnich sąsiadów. Każdy kryzys wymaga natychmiastowej reakcji i należy rozważyć średnio i długookresowe działania. Wszyscy sąsiedzi życzą sobie silniejszych więzi i pomocy ze strony UE. Podkreśliła, że „3 grudnia 2009 r. został zaprezentowany ambitny program Partnerstwa Wschodniego, oparty na propozycjach Czechów, Polaków i Szwedów”. Zakłada on pogłębienie porozumień o wolnym handlu, większą mobilność mieszkańców tego regionu i zwiększenie finansowania. Ponadto KE chce również przenieść kontakty polityczne UE z tym regionem na wyższy poziom poprzez podpisanie układów stowarzyszeniowych a także wzmocnić współpracę w dziedzinie gospodarki i energetyki. KE chce zbudować ramy multilateralne dla współpracy wschodniej, oparte na czterech filarach:

- demokracji, sprawiedliwych rządach i stabilizacji;
- integracji gospodarczej i konwergencji z politykami UE;
- bezpieczeństwie energetycznym;
- kontaktach między obywatelami.

Komisarz Ferrero-Waldner podkreśliła, że inicjatywa PE o nazwie EURO-NEST powinna być centrum kontaktów UE z partnerami wschodnimi, „kamieniem węgielnym dla tego rodzaju kontaktów i działań”. Zaproponowała utworzenie „parlamentarnej Trojki” Partnerstwa Wschodniego, składającej się z Parlamentu Europejskiego, OBWE i Rady Europy.

Warto przy tej okazji przypomnieć, że w lutym władze Parlamentu Europejskiego ustaliły, że EURO-NEST, jak nazywać się będzie zgromadzenie, spotka się już w nowej kadencji PE. Zapewniony jest już budżet na projekt. W zgromadzeniu będzie zasiadać 60 europosłów i po 10 deputowanych z 6 krajów objętych współpracą - Ukrainy, Mołdawii, Azerbejdżanu, Armenii, Gruzji i Białorusi. Z tym, że z tego ostatniego kraju będą to najpewniej nie przedstawiciele parlamentu, a opozycji. Skład delegacji będzie zależał od sytuacji politycznej naszego wschodniego sąsiada. Planuje się, że posłowie będą się spotykać raz w Brukseli czy Strasburgu, a raz w którymś z krajów wschodnich.

Jacek Saryusz-Wolski zaproponował EURO-NEST w 2006 r., na długo przed tym jak Polska ze Szwecją zaproponowała program Partnerstwa Wschodniego. Według eurodeputowanego te inicjatywy nie będą się wykluczać. „EURO-NEST po pierwsze uzupełnia program Partnerstwa Wschodniego, po drugie nadaje relacjom UE-wschód wymiar parlamentarny, a po trzecie pokazuje, że ten region traktujemy całościowo” zaznaczył Jacek Saryusz-Wolski¹.

Komisarz Ferrero-Waldner powiedziała, że Komisja poprosiła o dodatkowe finansowanie Partnerstwa w wysokości 350 milionów euro na najbliższe cztery lata, co stanowi jedynie 3.1% całej kwoty pomocowej na Europejską Politykę Sąsiedztwa a równocześnie znacznie mniej niż środki, które zostały dodatkowo wyasygnowane na pomoc okupowanym regionom palestyńskim w latach 2007-2009. „Nie jest to suma nadmierna a niezbędna inwestycja w nasze długoterminowe bezpieczeństwo”, podkreśliła komisarz. Jak podkreśliła Ferrero-Waldner, KE zaproponowała, by na regionalną współpracę w ramach Partnerstwa Wschodniego przeznaczyć 600 mln euro ponad środki już przewidziane w budżecie 2007-

¹ Informacja ze strony eurodeputowanego Jacka Saryusz-Wolskiego.

2013 na bilateralną współpracę UE z jej sąsiadami w ramach Europejskiej Polityki Sąsiedzkiej (EPS) - 12 mld euro na całą EPS na lata 2007-2013, w tym np. na Ukrainę 494 mln euro do 2010 roku. Jak podkreśliła Ferrero-Waldner, z tych dodatkowych 600 mln euro tylko 350 mln to nowe środki z tzw. marginesu z rubryki na politykę sąsiedzką i stosunki zewnętrzne. 250 mln euro KE chce wyasygnować ze środków na regionalne programy w ramach EPS na Wschodzie.

Przy tej okazji warto przypomnieć, że kiedy przywódcy państw UE uzgadniali unijny budżet na lata 2007-2013, przyjęto zasadę, że dwie trzecie z puli na politykę sąsiedzką pójdzie dla krajów południowych, a jedna trzecia na Wschód. Dlatego kraje Południa boją się jednak, że wraz z finansowaniem PW zostanie zachwiana równowaga Wschód-Południe.

Charles Tannock (EPP-ED, Wielka Brytania) powiedział, że Partnerstwo Wschodnie samo przez się nie wyklucza możliwości przyjęcia tych 6 państw do UE. Przyznał, że był zwolennikiem przyjęcia Ukrainy do UE. Dodał, że cieszy go powstanie forum EURO-NEST, które będzie forum dialogu. Pozwoli na rozmowy o regionie Nagornego Karabachu i ułatwi rozmowy o wizach. Podkreślił, że Wschód nie kończy się na krajach objętych Partnerstwem. „Musimy pamiętać o Turkmenistanie, Kazachstanie, krajach głębiej w Azji, które patrzą w kierunku UE”, powiedział. W kwestii Białorusi, podkreślił, że był krytykiem rządów Łukaszenki, ale w jego opinii „działania kija i marchewki mają wpływ na działania rządu białoruskiego”. Jednak udział Łukaszenki w szczycie w maju uznał za przedwczesny.

Hannes Swoboda (PSE, Austria) powiedział, że Partnerstwo stanowi dobry punkt na pokazanie zaangażowania UE w politykę współpracy z sąsiadami. Wpływ UE powinien wyrażać się poprzez konkretne oferty. Ważne jest traktowanie Partnerstwa Wschodniego nie jako instrumentu przeciwko Rosji, ale jako instrumentu wzmacniającego te kraje. Rosja powinna być naszym partnerem. Wyraził zadowolenie z polityki prezydenta Obamy a także Bidena, Clinton, bowiem oznacza ona wyraźną zmianę tonu wobec Rosji. Nie powinniśmy być bezkrytyczni wobec Rosji. Ważne są kwestie poszanowania praw człowieka. Ponadto na Ukrainie i w Gruzji występuje problem elit.

István Szent-Iványi (ALDE, Węgry) powiedział, że Partnerstwo Wschodnie stanowi logiczną konsekwencję ostatniego poszerzenia UE. Jest to najbardziej ambitny projekt nowej Europy. Cele Partnerstwa znacznie przekraczają ramy polityki sąsiedztwa. Pierwsze zadanie, w jego opinii, to przekształcenie dotychczasowych porozumień o partnerstwie i współpracy na układy stowarzyszeniowe. Kolejne ważne sprawy to utworzenie strefy wolnego handlu i stopniowe zniesienie obowiązku wizowego. Europa jest zdana na te państwa. Konieczna jest współpraca z nimi w dziedzinie energetyki. Kraje eksportujące gaz to np. Azerbejdżan a kraje tranzytowe to Białoruś i Ukraina. Podkreślił, że UE może bardziej otworzyć się na Białoruś, gdy spełni podstawowe warunki. Jej oddalenie się od Rosji nie oznacza bowiem zbliżenia do UE. Konieczne jest przestrzeganie na Białorusi praw człowieka.

Konrad Szymański (UEN, Polska) powiedział, że ogłoszenie Partnerstwa Wschodniego ożywiło nowe nadzieje u naszych europejskich sąsiadów. Jeżeli je kolejny raz wychłodzimy, ograniczymy nasze oddziaływanie na Wschodzie we wszystkich obszarach, a kraje naszego sąsiedztwa zepchniemy w rosyjską sferę destabilizacji i autorytaryzmu. Zaaapelował o ostrożność w sprawie Białorusi. Ten kraj składa nam dziś obietnice demokratyzacji bez pokrycia. W tym samym czasie deportuje księży katolickich, TV Belsat odmawia rejestracji biura w Mińsku, a opozycyjna młodzież wcielana jest do armii. Podkreślił, że próby pozbawienia Partnerstwa Wschodniego pieniędzy pod pretekstem kryzysu oraz spowalnianie

porozumień o wolnym handlu i ruchu bezwizowym to recepta na porażkę Europy w tej części świata. Na koniec stwierdził: „Jeżeli z Partnerstwa Wschodniego pozostanie tylko nowe opakowanie dla starej treści, to nie bądźmy zdziwieni porażką na Wschodzie”.

Jacek Saryusz-Wolski (EPP-ED, Polska) powiedział, że Partnerstwo Wschodnie to nowa formuła działania. „Przyjaźni sąsiedzi to jest sprawa istotna dla stabilności i bezpieczeństwa UE i taka jest wartość dodana tego projektu”, powiedział. Partnerstwo to priorytet Republiki Czeskiej. Porozumienie o stowarzyszeniu to kluczowy element tej inicjatywy. W jego opinii istotną kwestią jest oś bezpieczeństwa energetycznego, która połączy te kraje. Następnie podkreślił, że pojawia się pytanie, czy zaangażować Turcję i Rosję. Jacek Saryusz-Wolski powiedział, że „należy iść tą drogą”. Zaznaczył również, że cieszy się, że KE przyjęła koncepcję EURO-NEST. Ponadto powiedział, że jeśli chodzi o finansowanie, to należy mówić o nim w kontekście następnej perspektywy finansowej. Na koniec podkreślił, że nie należy tego przeprowadzać z uszczerbkiem dla Partnerstwa Południowego, ponieważ te dwa partnerstwa powinny się uzupełniać.

Christopher Beazley (EPP-ED, Wielka Brytania) powiedział, że Łukaszenka chce dobrych warunków w relacjach z UE, bo chce pozostać u władzy. Stwierdzenia Łukaszenki o tym, że stosunki UE-Białoruś nie powinny się opierać na żadnych warunkach, powinny zostać odrzucone. W Białorusi mają miejsce takie zjawiska, jak rozpędzanie pokojowych demonstracji i umieszczanie uwolnionych tymczasowo więźniów ponownie w więzieniu. Należy sobie zadać pytanie: „Co mamy powiedzieć obywatelom Białorusi - czy popieramy społeczeństwo obywatelskie, czy dyktatora?”.

Andrikienė Laima Liucija (EPP-ED, Litwa) powiedziała, że polityka Partnerstwa Wschodniego jest szczególnie ważna, dlatego trzeba znaleźć dodatkowe 350 mln euro. Jeśli chodzi o Białoruś, to wspomniała, że delegacja EPP-ED odwiedziła Mińsk, niedługo po wizycie Javiera Solany, którego wizyta była jasnym sygnałem, że UE jest gotowa do nowego etapu pragmatycznych stosunków. Jednak żądania i warunki rozmów z UE zostały zapomniane. Nie mówiono już o wartościach demokratycznych. Na koniec stwierdziła, że zaproszenie Łukaszenki na szczyt w maju byłoby niezrozumiałe.

Czesław Siekierski (EPP-ED, Polska) powiedział, że Partnerstwo zawiera kompleksowy zestaw propozycji, który powinien wzmocnić naszych sąsiadów na drodze demokratycznych przemian. Mogą one wybrać model rosyjski bądź europejski. Partnerstwo Wschodnie to układ, z którego obie strony będą czerpać korzyści. Kraje wschodnie będą miały szanse rozwoju demokratycznego i ekonomicznego. Wspólnota zagwarantuje sobie bezpieczeństwo energetyczne i polityczne. Konieczne jest dążenie do złagodzenia reżimu wizowego. Na koniec podkreślił, że konieczna jest intensyfikacja kontaktów między obywatelami, szczególnie współpraca z młodzieżą - wymiana kulturalna, nauczanie, itp.

Adrian Severin (PSE, Rumunia) powiedział, że Partnerstwo to projekt obejmujący sześć państw. Białoruś jest w jego opinii dobitnym przykładem samoizolacji. Białoruś ma bardzo niewiele wspólnego z Gruzją. Zaznaczył, że Strategia dla Morza Czarnego nie może wykluczać Rosji i Gruzji. Wszystkie te państwa to sąsiedzi Rosji i UE. Jednak te państwa stanowią zastrzeżoną strefę wpływów Rosji. Dlatego prawdziwym wyzwaniem jest obecnie stworzenie wspólnej polityki UE i Rosji w odniesieniu do całego regionu.

W odpowiedzi na tę wypowiedź **Jacek Saryusz-Wolski** powiedział, że w żadnym wypadku nie powinniśmy zgodzić się na strefę wpływów Rosji. Rosja nie jest stabilna, ani

demokratyczna. Działania podejmowane przez UE muszą być symetryczne w stosunku do Rosji. Nie zostaliśmy zaproszeni do współpracy z Rosją.

Komisarz **Ferrero-Waldner** powiedziała, że Partnerstwo oparte jest na podstawowych wartościach UE - wspiera reformy polityczne, gospodarcze i społeczne. Do jego funkcjonowania potrzebne są środki i wola polityczna. Celem jest zagwarantowanie współpracy na szczeblu rządowym i obywateli. Ważny jest wymiar parlamentarny tej współpracy - w ramach EURO-NEST. Wartość dodana Partnerstwa do Europejskiej Polityki Sąsiedztwa jest duża, gdyż obejmuje szeroko zakrojone porozumienia stowarzyszeniowe. Nie mogą być jednak zaoferowane wszystkim. Potrzebna głębsza współpraca polityczna, w dziedzinie bezpieczeństwa, reżim ułatwień wizowych i wspólne zarządzanie granicami. Polityka sąsiedztwa jest ofertą bilateralną, ale ma składnik multilateralny, by te sześć państw ze sobą współpracowało. W tym przypadku nie mamy do zaproponowania członkostwa w UE, które jest niemożliwe, ale opieramy się na zachętach. Partnerstwo nie stanowi zagrożenia dla Rosji. W ramach niektórych rozmów UE może zaprosić Rosję i Turcję.

3. OCHRONA ŚRODOWISKA – Energia: Wyzwania związane z zaopatrzeniem w ropę naftową

Parlament Europejski przyjął sprawozdanie, w którym zawarł wskazówki dotyczące działań na rzecz zabezpieczenia ciągłości dostaw ropy na rynek Wspólnoty. Posłowie uważają, że należy ograniczać popyt na ropę i wzmocnić wysiłki badawcze w dziedzinie paliw syntetycznych. Parlament zachęca do rozwoju bardziej zrównoważonych środków transportu i mobilności oraz do priorytetowego potraktowania projektów w zakresie infrastruktury dostaw ropy naftowej, takich jak rurociąg Odessa-Gdańsk.

Wydobycie ropy w Unii Europejskiej i Norwegii w roku 2007 pokrywa jedynie 30 procent popytu krajowego, a koszty wydobycia ropy naftowej podwoiły się od 2005 r. wskutek ogólnego wzrostu kosztów surowców i materiałów. Do 2030 r. zależność Unii Europejskiej od dostaw ropy naftowej wzrośnie do 95 procent i towarzyszyć jej będzie coraz większa koncentracja konwencjonalnych rezerw ropy naftowej i rosnąca konkurencja na rynku, co może doprowadzić do zakłóceń dostaw.

Parlament Europejski przyjął rezolucję, w której z zadowoleniem wita inicjatywę zorganizowania szczytu na wysokim szczeblu gromadzącego kraje zużywające i kraje produkujące ropę w celu ustalenia sprawiedliwej równowagi między podażą a popytem na rynkach ropy. Spotkanie powinno także w założeniach utrudnić krajom-producentom utrzymywanie cen ropy na sztucznie wysokim poziomie.

PE uważa poprawę przejrzystości rynku za niezbędny warunek stabilizacji ceny ropy naftowej i dlatego wzywa Komisję do przedstawienia Parlamentowi Europejskiemu i Radzie wniosków legislacyjnych w tym zakresie. Przejrzystość powinna cechować także kraje wydobywające ropę, które powinny upublicznić informacje dotyczące wydobycia i wielkości rezerw.

Spółki naftowe powinny inwestować znaczną część ich niedawnych zysków w poszukiwanie i zagospodarowanie nowych złóż ropy, promowanie technologii energooszczędnych oraz badania nad substytutami ropy (zwłaszcza do zastosowania w transporcie).

Parlament domaga się zintensyfikowania starań na rzecz komercyjnego wykorzystania niekonwencjonalnych zasobów ropy naftowej i rozwoju bardziej przyjaznych dla środowiska metod wydobywczych.

Należy ograniczać popyt na ropę, ale jednocześnie Parlament wyraża wątpliwości co do średnio- i długoterminowej przydatności biopaliw pierwszej generacji jako substytutu ropy naftowej. Z tego powodu, zdaniem posłów, należy wzmocnić wysiłki badawcze w dziedzinie paliw syntetycznych.

Posłowie uważają, że wzrost zużycia ropy naftowej w sektorze transportu można obniżyć w perspektywie średnio- i długoterminowej tylko wtedy, gdy Unia Europejska i państwa członkowskie podejmą dodatkowe środki na rzecz rozwoju bardziej zrównoważonych środków transportu i mobilności, takich jak transport kolejowy, wodny oraz intermodalne systemy mobilności na obszarach miejskich (transport pieszy, rowerowy, publiczny). Istotną oszczędność energii można uzyskać poprzez zastosowanie nowoczesnych systemów kierowania ruchem, które zmniejszają okresy oczekiwania i objazdy w transporcie drogowym, lotniczym i morskim, a także poprzez nasilenie wysiłków na rzecz propagowania zielonych rozwiązań w dziedzinie logistyki.

Parlament podkreśla, że nowe projekty w zakresie infrastruktury dostaw ropy naftowej, takie jak rurociągi Odessa-Gdańsk i Konstanta-Triest, powinny w dalszym ciągu stanowić projekty o priorytetowym znaczeniu dla europejskich interesów.

W obliczu nasilającego się zjawiska piractwa, które zagraża międzynarodowej żegludze, a tym samym transportowi ropy, Parlament z zadowoleniem przyjmuje inicjatywę w sprawie operacji u wybrzeży Somalii mającej na celu ochronę statków przed aktami piractwa i rozboju (Operacja Atalanta).

- **Zwolnienie z podatku od wartości dodanej przy przywozie finalnym**

W środę, Parlament przyjął również sprawozdanie posłanki **Lidii Geringer de Oedenberg** (PSE, Polska) w sprawie wniosku dotyczącego dyrektywy Rady w sprawie zakresu stosowania art. 143 lit. b) i c) dyrektywy 2006/112/WE w odniesieniu do zwolnienia z podatku od wartości dodanej przy przywozie finalnym (wersja ujednolicona).

Wniosek legislacyjny ograniczał się do prostego ujednoczenia istniejących tekstów, bez zmiany ich przedmiotu, dlatego Parlament zatwierdził wniosek Komisji w wersji uwzględniającej zalecenia grupy konsultacyjnej służb prawnych Parlamentu Europejskiego, Rady i Komisji.

4. OCHRONA ŚRODOWISKA - Ograniczanie zanieczyszczeń z instalacji przemysłowych

Poziom zanieczyszczeń emitowanych przez tysiące instalacji przemysłowych funkcjonujących w UE będzie dalej obniżany, choć zapewniona zostanie większa elastyczność w udzielaniu zezwoleń i traktowaniu mniejszych zakładów przemysłowych. Parlament poparł propozycję przekształcenia siedmiu odrębnych dyrektyw dotyczących emisji przemysłowych w jeden akt prawny.

Procedura ustawodawcza obejmuje ok. 52 tys. instalacji przemysłowych w Europie, które mają główny udział w łącznych emisjach substancji zanieczyszczających w Europie i przyczyniają się do przekroczenia wyznaczonych docelowych norm zanieczyszczenia powietrza.

Propozycja przewiduje, że przy wydawaniu pozwoleń na instalacje przemysłowe emitujące zanieczyszczenia należy uwzględniać w możliwie kompleksowy i zrównoważony sposób wszystkie aspekty środowiska naturalnego. Ograniczanie emisji powinno następować przy pomocy najlepszych dostępnych technik, których stosowanie powinno być egzekwowane bardziej konsekwentnie niż dotychczas. Dyrektywa pomoże również wyeliminować zakłócenia konkurencji wywołane przez niejednorodną transpozycję obowiązujących przepisów.

Posłowie popierają propozycję przedstawioną przez Komisję Europejską, a poprawki jakie proponują mają na celu ochronę i wzmocnienie instrumentów dyrektywy przed błędną interpretacją, uproszczenie transpozycji i eliminację niepotrzebnej biurokracji.

- **Limity emisji zanieczyszczeń**

Posłowie zgadzają się na ograniczenie limitów emisji substancji zanieczyszczających, takich jak dwutlenek siarki, tlenki azotu, cząstki pyłów i tlenek węgla, ale proponują zmiany w sposobie ich określania. Komisja powinna w ramach procedury komitologii wyznaczyć wartości emisji, które w żadnym razie nie mogą zostać przekroczone, co powinno zapobiec masowemu odwoływaniu się do wyłączeń lub okresów przejściowych, które wypaczają konkurencję.

Organy państwowe odpowiedzialne za wydawanie pozwoleń powinny dysponować większą uznaniowością, dlatego wielkości emisji określone dla indywidualnych instalacji przemysłowych powinny uwzględniać najlepsze dostępne techniki, ale także lokalne uwarunkowania.

- **Niewielkie spalarnie także objęte dyrektywą**

Nowa dyrektywa obejmuje swym zakresem te same sektory przemysłowe, które obejmuje jedna z dotychczasowych dyrektyw. Podlegać jej więc będą m.in. branża metalowa, chemiczna, produkcji papieru, przetwórstwa żywności, petrochemiczna, a także duże farmy trzody chlewnej i drobiowe.

Zakresem dyrektywy będą objęte instalacje spalania o nominalnej mocy cieplnej od 20 do 50 MW, z wyjątkiem tych, które są eksploatowane mniej niż 500 godzin rocznie.

- **Wyjątek dla szpitali**

Posłowie przyjęli poprawkę, która zapewni, że przy obliczaniu całkowitej nominalnej mocy cieplnej instalacji wykorzystywanych w placówkach służby zdrowia, uwzględniana będzie jedynie jej normalna zdolność eksploatacyjna. Posłowie uznali w ten sposób konieczność posiadania w szpitalach awaryjnych źródeł zasilania znacznej mocy, niezbędnych do zagwarantowania ciągłości opieki nad pacjentami w przypadku wystąpienia awarii zasilania. Dzięki temu szpitale unikną również karania za emisję potencjalną, a nie rzeczywistą.

- **Fermy drobiu**

Posłowie odrzucili propozycję Komisji Europejskiej zmierzającą do rozszerzenia zakresu dyrektywy w odniesieniu do ferm drobiu. Parlament zdecydował, że tylko fermy dysponujące ilością miejsc dla drobiu większą niż 40 tys. będą objęte dyrektywą, a więc tak jak ma to miało to miejsce do tej pory.

- **Niedopuszczalne poprawki ws. limitów emisji CO₂**

Podczas sesji plenarnej zgłoszono kilkanaście poprawek proponujących wprowadzenie limitów emisji dwutlenku węgla przez duże instalacje spalania wytwarzające energię elektryczną. Zgodnie z regulaminem PE zostały one uznane za niedopuszczalne.

5. OCHRONA ŚRODOWISKA - W dziedzinie zmian klimatu UE powinna mówić jednym głosem

W dniu 11 marca Parlament przyjął rezolucję w sprawie strategii UE na rzecz kompleksowego porozumienia kopenhaskiego w sprawie zmian klimatu oraz zapewnienia odpowiedniego finansowania polityki w dziedzinie zmian klimatu. PE podkreśla, że UE musi nadal odgrywać wiodącą rolę w międzynarodowej polityce klimatycznej. PE podkreśla również znaczenie jednogłośnieści UE dla utrzymania jej wiarygodności w tej roli.

PE wzywa UE, aby aktywnie dążyła do zawarcia porozumienia kopenhaskiego, uwzględniającego najnowsze opracowania naukowe na temat zmian klimatycznych, zobowiązującego strony do przyjęcia poziomów stabilizacji emisji i poziomów docelowych temperatury, co z dużym prawdopodobieństwem pozwoli uniknąć niebezpiecznych zmian klimatycznych, oraz umożliwiającego dokonywanie regularnych przeglądów w celu zapewnienia zgodności celów z najnowszą wiedzą naukową.

- **Kraje rozwijające się**

PE przypomina, że dla ograniczenia wzrostu średniej temperatury na świecie do poziomu maksymalnie 2°C powyżej średniej sprzed epoki przemysłowej konieczne jest nie tylko znaczące zmniejszenie emisji przez kraje rozwinięte, lecz również udział krajów rozwijających się w realizacji tego celu. PE zaznacza, że ograniczenie emisji w krajach rozwijających się do poziomów niższych niż osiągnęte zazwyczaj będzie miało zasadnicze znaczenie dla utrzymania wzrostu średniej temperatury na świecie znacznie poniżej progu 2°C i wymaga szerokiego wsparcia ze strony krajów uprzemysłowionych. Eurodeputowani podkreślają, że do umożliwienia koniecznych działań łagodzących w krajach rozwijających się potrzebne są znacznie zwiększone zasoby finansowe.

- **„Nowy ład ekologiczny” (ang. Green New Deal)**

Eurodeputowani zaznaczają, że w obecnym kryzysie finansowym i gospodarczym realizowany przez UE cel, jakim jest walka ze zmianami klimatycznymi, może wiązać się z nowymi szansami gospodarczymi na rozwój nowych technologii, tworzenie miejsc pracy i wzmocnienie bezpieczeństwa energetycznego; podkreśla, że zawarcie porozumienia w Kopenhadze mogłoby dostarczyć odpowiedniego bodźca dla takiego „nowego ładu ekologicznego”, pobudzając wzrost gospodarczy, wspierając technologie ekologiczne i chroniąc związane z tym nowe miejsca pracy w UE i krajach rozwijających się.

- **Finansowanie działań**

PE uważa, że zbiorowy wkład UE na rzecz działań łagodzących i potrzeb dostosowawczych krajów rozwijających się nie powinien być niższy niż 30 mld EUR rocznie do 2020 r., która to kwota może zwiększać się wraz ze zdobywaniem wiedzy na temat intensywności zmian klimatycznych oraz skali związanych z nimi kosztów.

- **Cele z Kioto**

PE uznaje fakt, że UE jako całość zmierza do realizacji celu z Kioto, jednak wskazuje, że dla niektórych państw członkowskich osiągnięcie celu postawionego przed nimi w Kioto jest jeszcze odległe i może podważyć wiarygodność UE w procesie kopenhaskim; w związku z tym należało, aby te państwa członkowskie, które nie wkroczyły jeszcze na drogę realizacji celu z Kioto, zintensyfikowały swoje działania.

6. OCHRONA KONSUMENTÓW - Hazard on-line: państwa członkowskie odpowiedzialne za ochronę konsumentów

Parlament Europejski uznał, że to nie UE, lecz państwa członkowskie powinny regulować rynki gier hazardowych on-line w celu ochrony konsumentów przed uzależnieniem, oszustwami, praniem brudnych pieniędzy i 'ustawianiem' gier sportowych.

Hazard on-line, którego dostępność jest znacznie większa niż tradycyjnych gier, niesie ze sobą zwiększone ryzyko nadużyć, oszustw, uzależnienia, zagrożenia dla nieletnich i 'ustawiania' gier sportowych. Jednak, w sprawozdaniu przyjętym przez PE posłowie uznali, że zgodnie z zasadą pomocniczości i orzecznictwem precedensowym ETS państwa członkowskie mają prawo regulować i kontrolować rynki gier hazardowych zgodnie z ich tradycją i kulturą. Niemniej, posłowie wzywają Radę do kontynuowania oficjalnych dyskusji dotyczących zdefiniowania i rozwiązania problemów wynikających z hazardu online.

- **Kontrole i współpraca**

Parlament uważa, że hazard online może być źródłem zagrożeń dla konsumentów, dlatego państwa członkowskie mogą zgodnie z prawem ograniczać swobodę świadczenia usług w dziedzinie hazardu online w celu ochrony konsumentów. Trzeba skuteczniej kontrolować wiek i odebrać młodocianym graczom możliwości testowania bezpłatnych gier demonstracyjnych na stronach internetowych.

W celu ograniczenia zagrożeń wynikających z nielegalnego zawierania zakładów i ustawiania wyników wydarzeń sportowych należy umożliwić szerszą współpracę organizatorów zawodów sportowych, operatorów oferujących zakłady i podmiotów regulacyjnych.

- **Standardy i informacja**

Zdaniem posłów, samoregulacja w zakresie reklamy, promocji i dostarczania gier online nie jest wystarczająco skuteczna, dlatego uzasadniona jest potrzeba regulacji, jak i współpracy między branżą a władzami.

Posłowie popierają wysiłki zmierzające do opracowania standardów w dziedzinie hazardu online, obejmujących ograniczenia wiekowe, zakaz stosowania systemów kredytowych i systemów nagród w celu ochrony graczy najbardziej podatnych na negatywne skutki hazardu. Łatwo dostępne powinny być informacje o ewentualnych skutkach hazardu, informacje o miejscach, w których można uzyskać pomoc w przypadku uzależnienia od gier.

- **Karta pre-paid na usługi hazardowe on-line**

PE proponuje przeanalizowanie możliwości wprowadzenia maksymalnej kwoty, jaką można by było przeznaczyć miesięcznie na usługi hazardowe, albo też zobowiązania operatorów oferujących usługi hazardowe online do sprzedawania w punktach detalicznych kart opłacanych z góry do wykorzystania na usługi hazardowe online.

Zyski z działalności hazardowej należy wykorzystywać z pożytkiem dla społeczeństwa, w tym również przeznaczać je na systematyczne finansowanie edukacji, zdrowia, sportu zawodowego i amatorskiego oraz kultury.

7. OCHRONA KONSUMENTÓW - Konsola z czerwonym guzikiem? PE o grach wideo

Gry wideo mogą być wykorzystywane do celów edukacyjnych i przyczyniają się do rozwoju wiedzy i różnych umiejętności, ale jednocześnie coraz częściej zawierają elementy przemocy, które mogą być szkodliwe dla dzieci. Parlament Europejski przyjął sprawozdanie, w którym opowiada się za precyzyjnym określeniem klasyfikacji wiekowej gier. Pozwoli to skuteczniej chronić najmłodszych przed elektroniczną przemocą.

Parlament Europejski przyjął sprawozdanie przygotowane przez holenderskiego posła **Toine Mandersa** (ALDE, Holandia) na temat ochrony konsumentów, zwłaszcza nieletnich, w zakresie korzystania z gier wideo.

Gry wideo cieszą się rosnącą popularnością wśród różnych grup wiekowych w Europie. Szacuje się, że w 2008 r. całkowity dochód branży gier wideo przekroczył 7,3 miliarda euro.

Posłowie uważają, że w większości gry wideo nie są szkodliwe i nie zawierają elementów przemocy, ale ważne jest, aby producenci, sprzedawcy i rodzice potrafili zapobiegać ewentualnym negatywnym konsekwencjom. Należy zwrócić uwagę na ochronę konsumentów, a w szczególności dzieci. Taka ochrona powinna zapewnić konsumentom dostęp do odpowiednich informacji dotyczących kupowanego produktu oraz zapobiegać kupowaniu przez dzieci gier, które nie są przeznaczone dla ich wieku.

Niektóre z państw członkowskich wprowadziły już w przeszłości zakaz obejmujący niektóre gry, jednak nie wszystkie państwa członkowskie posiadają przepisy zezwalające na sprzedaż gier zawierających elementy przemocy wyłącznie dorosłym.

- **Klasyfikacja gier**

Deputowani chwalą Ogólnoeuropejski System Klasyfikacji Gier (PEGI), który pomaga konsumentom dokonywać świadomych zakupów i chroni najmłodszych przed niepożądaną treścią elektronicznej rozrywki. Wydaje się jednak, że kupujący wciąż nie posiadają dostatecznej wiedzy na temat gier wideo oraz ich możliwego wpływu na najmłodszych.

Dlatego posłowie przekonują, że Komisja Europejska i państwa członkowskie we współpracy z organizacjami konsumenckimi powinny pracować nad poprawą świadomości młodych konsumentów w dziedzinie klasyfikacji gier, szczególnie w najpopularniejszym w Europie systemie PEGI.

- **Czerwony guzik ochroni przed niepożądaną treścią**

Posłowie chcą, aby Komisja i państwa członkowskie, we współpracy z sektorem gier zbadały zalety opracowania tzw. „czerwonego guzika”, który można umieścić w (przenośnych) konsolach lub urządzeniach do gier oraz w komputerach i który blokuje pewne gry lub ich pewne części, albo kontroluje dostęp do gry w określonych godzinach.

- **Kawiarenki internetowe pod nadzorem**

Według danych Eurobarometru, 3,2% dzieci w wieku 6-17 lat korzysta z Internetu za pośrednictwem kawiarenek internetowych bez żadnego nadzoru dorosłych. Parlament wzywa właścicieli kawiarenek internetowych, aby w swoich lokalach uniemożliwili dzieciom granie w gry przeznaczone dla użytkowników w wyższym przedziale wiekowym.

8. TRANSPORT - Eurowiniety, czyli opłaty za spaliny, hałas i tłok na drogach

Parlament przyjął w pierwszym czytaniu projekt nowej dyrektywy w sprawie tak zwanych eurowiniet, która umożliwi państwom członkowskim pobieranie opłat za użytkowanie infrastruktury drogowej przez pojazdy ciężarowe.

W lipcu 2008 r. Komisja Europejska przedstawiła wniosek w sprawie zmiany obowiązującej dyrektywy, która umożliwiłaby państwom członkowskim wprowadzenie opłaty z tytułu niektórych kosztów zewnętrznych, pobieranej w ramach opłaty za przejazd. Wniosek Komisji stanowi pierwszy krok w kierunku wprowadzenia w życie zasady „zanieczyszczający płaci” w stosunku do transportu drogowego.

Głosując nad propozycją nowelizacji dotychczasowej dyrektywy, Parlament zgodził się na pobieranie opłat wynikających z zanieczyszczania środowiska i emisji hałasu. Państwa członkowskie będą mogły do kosztów zewnętrznych zaliczać - w określonych przypadkach - koszty zwiększonego natężenia ruchu (zatorów).

Posłowie domagają się, aby cele, na które wykorzystane zostaną środki pochodzące z opłat zostały dokładnie określone i by nie stały się kolejną formą opodatkowania. Cele te powinny obejmować na przykład nakłady na rozwój bardziej ekologicznych pojazdów, alternatywnych środków transportu, usprawnienia infrastruktury drogowej (ekrany obniżające poziom hałasu przy drogach).

Kontrowersje budził zapis dotyczący opłat za zwiększone natężenie ruchu (congestion charge). Mimo odrzucenia poprawek, które precyzowały zapisy dotyczące tej opłaty, projekt dyrektywy przewiduje, że w przypadku określonych zatłoczonych odcinków dróg, może być pobierana opłata odzwierciedlająca koszt zwiększonego natężenia ruchu (zatoru) powodowanego przez pojazdy w okresach, kiedy przepustowość tych odcinków dróg zbliża się do poziomu granicznego.

Opłaty za korzystanie z dróg funkcjonują obecnie w odniesieniu do dróg, które są zaliczane do transeuropejskiej sieci drogowej (TEN) i do pojazdów o masie powyżej 12 ton. Parlament przyjął zapis, który umożliwi pobieranie opłat za korzystanie nie tylko z dróg w sieci TEN ale także z dowolnych odcinków sieci drogowej, na których odbywa się zazwyczaj znaczący międzynarodowy transport towarowy.

Propozycje rozszerzenia opłat na pojazdy o masie 3,5 tony zostały odrzucone, podobnie jak pomysł objęcia opłatami wszystkich odcinków dróg i samochodów osobowych.

9. TRANSPORT - Bezpieczeństwo na morzu: Parlament przyjął III pakiet morski

Parlament Europejski przyjął pakiet wniosków legislacyjnych opracowanych z myślą zwiększeniu bezpieczeństwa w transporcie morskim. Trzeci pakiet morski zawiera propozycję rozwiązań, które umożliwią prowadzenie aktywnej polityki w zakresie żeglugi morskiej i zapewnią warunki dla rozwoju uczciwej konkurencji operatorom, którzy spełniają międzynarodowe standardy bezpieczeństwa.

Tak zwany 'trzeci pakiet morski' przewiduje rozwiązania w zakresie zobowiązań dotyczących państwa bandery, inspekcji w portach państw UE, miejsc schronienia dla statków w sytuacji zagrożenia, ochrony pasażerów, ubezpieczeń i odpowiedzialności cywilnej oraz towarzystw klasyfikacyjnych dokonujących inspekcji i przeglądów. Na przykład, statki, które uznane zostaną w drodze kontroli za najbardziej niebezpieczne będą wpisywane na czarną listę, a same kontrole będą bardziej rygorystyczne.

Pakiet przyjęto dopiero w trzecim czytaniu poprzedzonym postępowaniem pojednawczym. Parlamentowi udało się wypracować porozumienie nad dwoma dodatkowymi projektami, nad którymi prace opóźniały się z powodu różnicy zdań między państwami członkowskimi. Dotyczy to projektów dyrektyw przyjętych przez Parlament Europejski w marcu 2007 r. - w sprawie zgodności z wymaganiami dotyczącymi państwa bandery oraz dyrektywy regulującej kwestie związane z odpowiedzialnością cywilną i gwarancjami finansowymi dla armatorów.

Ogólny wynik postępowania pojednawczego jest bardzo pozytywny dla Parlamentu. Przyjęto równoległe nie tylko dwa zaległe projekty dyrektyw, ale wprowadzono też wiele zmian do tekstów uzgodnionych w postępowaniu pojednawczym. Udało się to głównie dzięki solidarności posłów, którzy nie dopuścili do przyjęcia jakiegokolwiek wniosku bez osiągnięcia ogólnego porozumienia w sprawie wszystkich dokumentów.

• Główne punkty osiągniętego porozumienia

Do rozstrzygnięcia w postępowaniu pojednawczym pozostawały trzy kwestie:

- odszkodowań dla portów za ewentualne szkody poniesione w związku z przeniesieniem uprawnień decyzyjnych co do przyjęcia lub odmowy przyjęcia zagrożonego statku na organ podejmujący niezależne decyzje,
- zagwarantowania sprawiedliwego traktowania marynarzy w razie wypadku w taki sposób, by załoga zagrożonego statku zwracała się natychmiast o pomoc niezależnie od wód terytorialnych, na których się znajduje,
- ilości olejów bunkrowych, których nie trzeba zgłaszać.

Główne punkty osiągniętego porozumienia dotyczą m.in. uściślenia definicji organu właściwego do podejmowania decyzji w razie katastrofy morskiej, uściślenia pojęć i definicji, np. statku potrzebującego pomocy, sprawiedliwego traktowania marynarzy w sytuacji zaistnienia wypadku morskiego, skutku braku zaświadczenia ubezpieczenia lub gwarancji finansowej dla przyjęcia zagrożonego statku, odszkodowań dla miejsc schronienia i portów przyjmujących statki, ilości olejów bunkrowych nie podlegających zgłoszeniu, wyposażenia małych statków rybackich o długości co najmniej 15 metrów w systemy automatycznej identyfikacji AIS.

- **Kontrola państwa portu**

Projekt dyrektywy w sprawie kontroli państwa portu zmierza do usprawnienia kontroli statków wpływających do europejskich portów. Posłowie wprowadzili to projektu poprawki, które zaostrzają procedury kontrolne, precyzują kryteria wyboru statków podlegających inspekcji oraz parametrów do określenia profilu ryzyka statku. Komisja Europejska opracuje bazę danych zawierającą profile ryzyka statków, która pozwoli identyfikować te statki, które powinny zostać poddane inspekcji.

- **System monitorowania i informacji o ruchu statków**

Wniosek Komisji Europejskiej przewiduje ustanowienie przejrzystych i rygorystycznych ram prawnych w zakresie przyjmowania zagrożonych statków w porcie schronienia. Decyzje takie powinny zapadać w ramach niezależnego organu posiadającego kompetencje w zakresie przyjmowania zagrożonych statków. Posłowie argumentują, że potrzebny jest organ ponoszący wyłączną odpowiedzialność za udzielenie pomocy z możliwością podejmowania całkowicie niezależnych decyzji na podstawie znajomości wszystkich faktów.

- **Dochodzenia w przypadku wypadków**

Projekt tej dyrektywy wprowadza wytyczne dotyczące dochodzeń technicznych i wymiany doświadczeń po poważnych wypadkach morskich. Celem dochodzeń technicznych nie jest określenie odpowiedzialności cywilnej lub karnej za wypadek, ale ustalenie jego okoliczności i rozpoznanie przyczyn, co pozwoliłoby na wyciągnięcie odpowiednich wniosków i wdrożenie środków zapobiegawczych pozwalających uniknąć podobnych zdarzeń w przyszłości. PE zalecił wzmocnienie niezależności organów dochodzeniowych i poprawę skuteczności systemu wczesnego ostrzegania i współpracy między państwami członkowskimi.

- **Odpowiedzialność z tytułu wypadków**

Celem tej propozycji jest zapewnienie pasażerom statków morskich podobnego poziomu bezpieczeństwa, jaki zapewniają inne środki transportu. Projekt rozporządzenia przewiduje zwiększenie granic odpowiedzialności przewoźników pasażerskich na morzu i obowiązkowe ubezpieczenie pasażerów statków. Wprowadzono także inne mechanizmy, których celem jest zapewnienie pomocy pasażerom w uzyskaniu odszkodowania i których podstawę stanowią szeroko przyjęte zasady stosowane w obowiązujących systemach odpowiedzialności i odszkodowań dotyczących zanieczyszczenia środowiska naturalnego.

- **Inspekcje i przeglądy na statkach**

Składając ten wniosek legislacyjny Komisja Europejska dąży do usprawnienia pracy towarzystw klasyfikacyjnych. Towarzystwa klasyfikacyjne to zwykle podmioty prywatne upoważnione przez stosowny organ państwa członkowskiego do przeprowadzania w jego imieniu inspekcji i przeglądów na statkach.

- **Zgodność z wymaganiami państwa bandery**

Celem tej dyrektywy jest podniesienie atrakcyjności bander państw członkowskich, poprawa jakościowa floty i zachowanie konkurencyjności w stosunku do krajów trzecich. Projekt proponuje wzmocnienie bezpieczeństwa na morzach, ochronę ludzi morza i środowiska przez unijne egzekwowanie wypełniania międzynarodowych zobowiązań przez państwa bandery. Zobowiązania muszą być wypełniane zarówno przed jak i po przyznaniu bandery. Wprowadzony ma zostać audyt państw bandery.

- **Odpowiedzialność cywilna i gwarancje finansowe armatorów**

Projekt dyrektywy ma na celu włączenie do prawa wspólnotowego Protokołu z 2002 roku Konwencji Ateńskiej w sprawie przewozów morskich pasażerów i ich bogactw. Dyrektywa powinna w perspektywie średnioterminowej umożliwić modernizację prawa dotyczącego odpowiedzialności cywilnej w dziedzinie morskiej. Dyrektywa ma na celu wprowadzenie dostosowanego wspólnotowego systemu, który z jednej strony zniesie pułap odpowiedzialności cywilnej, z drugiej wprowadzi obowiązek ubezpieczenia dla armatorów.

- **Wczesniejsze regulacje w zakresie bezpieczeństwa transportu morskiego**

Unia Europejska już wcześniej przyjęła dwa pakiety środków prawnych w zakresie bezpieczeństwa na morzu - tak zwane zasady Erika I i Erika II. Wzmocniono wtedy między innymi kontrolę statków w portach, wprowadzono zakaz transportu ropy przez statki jednokadłubowe, a także utworzono Europejską Agencję Bezpieczeństwa Morskiego (EMSA). W listopadzie 2005 r., Komisja przygotowała nową serię środków legislacyjnych (pakiet Erika III), w tym omawiane projekty legislacyjne.

10. SPRAWY GOSPODARCZE I MONETARNE – Statut europejskiej spółki prywatnej

Eurodeputowany przyjął raport, przygotowany przez eurodeputowanego **Klausa Lehne** (EPP-ED, Niemcy) w sprawie jednolitych zasad dotyczących utworzenia firmy zgodnie z prawem wspólnotowym. Projekt Komisji Europejskiej w tej sprawie jest odpowiedzią na wniosek Parlamentu z lutego 2007 r., w którym zwrócił się do Komisji o przygotowanie statutu europejskiej spółki prywatnej, odnoszącego się do MŚP. Swoim projektem rozporządzenia Komisja pokazała, że przywiązuje dużą wagę do stworzenia jednolitej formy przedsiębiorstwa w ramach prawa wspólnotowego, atrakcyjnej dla małych i średnich przedsiębiorstw. W tym celu Komisja zaproponowała między innymi, aby warunki założenia przedsiębiorstwa były jak najprostsze, a dalsza działalność europejskiej spółki prywatnej również nie wiązała się z niepotrzebnymi obciążeniami biurokratycznymi. Eurodeputowani zgodzili się, co do ogólnego celu zaproponowanego projektu, jednakże zdecydowali go zmienić, aby uniknąć nadużyć, w szczególności odnośnie partycypacji pracowników, kontroli rejestracji i wymagań dotyczących wysokości kapitału zakładowego.

Przyjęcie statutu europejskiej spółki prywatnej umożliwi tworzenie takich spółek działających we wszystkich państwach członkowskich na jednolitych zasadach. Chodzi przede wszystkim o przeciwdziałanie obecnym uciążliwym obowiązkom, jakim podlegają małe i średnie przedsiębiorstwa działające w środowisku międzynarodowym. Celem jest obniżenie kosztów wynikających z różnic w prawie pomiędzy państwami Unii Europejskiej a także wprowadzenie ułatwień w tworzeniu i funkcjonowaniu firm w UE.

- **Harmonizacja w celu zwiększenia partycypacji pracowników**

Zaproponowany tekst mówi, że prawa pracowników do partycypacji powinny być regulowane przez ustawodawstwo państwa członkowskiego, w którym europejska spółka prywatna posiada siedzibę statutową („macierzystego państwa członkowskiego”). Jeżeli prawo macierzystego państwa członkowskiego przewiduje prawa do partycypacji, ogół pracowników europejskiej spółki prywatnej powinien mieć prawo wyboru, powołania, rekomendowania lub sprzeciwienia się powołaniu danej liczby członków organu administracyjnego lub nadzorczego europejskiej spółki prywatnej.

Europejska spółka prywatna podlega przepisom w sprawie partycypacji pracowników obowiązującym w państwie członkowskim, w którym mieści się jej statutowa siedziba, o ile przepisy takie istnieją, z zastrzeżeniem przepisów niniejszego artykułu. Przepisy te, o ile istnieją, mają zastosowanie do ogółu pracowników spółki.

W przypadku przeniesienia firmy, zasady obowiązujące w państwie członkowskim, w którym mieści się jej statutowa siedziba, nadal będą obowiązywały, chyba że europejska spółka prywatna zatrudnia ogółem więcej niż 1 000 pracowników, a więcej niż jedna czwarta (25%) ogółu pracowników zwykle pracuje w państwie członkowskim lub państwach członkowskich przewidujących wyższy poziom partycypacji pracowników niż państwo członkowskie, w którym europejska spółka prywatna posiada statutową siedzibę.

W przypadku przeniesienia firmy, zasady obowiązujące w państwie członkowskim, w którym mieści się jej statutowa siedziba, nadal będą obowiązywały, chyba że europejska spółka prywatna zatrudnia ogółem mniej niż 1 000 pracowników, a więcej niż jedna trzecia (33 $\frac{1}{3}$ %) ogółu pracowników zwykle pracuje w państwie członkowskim lub państwach członkowskich przewidujących wyższy poziom partycypacji pracowników niż państwo członkowskie, w którym europejska spółka prywatna posiada statutową siedzibę. W tym przypadku zarząd firmy będzie musiał negocjować nowe warunki z przedstawicielami pracowników.

Celem tych zmian jest uniknięcie przypadków, w których firmy obchodziłyby prawa pracowników do partycypacji. W szczególności należy przewidzieć odpowiednie zabezpieczenia, uniemożliwiające większym spółkom wykorzystywanie statutu europejskiej spółki prywatnej do obchodzenia obowiązków wynikających z prawa krajowego i wspólnotowego, które to zabezpieczenia nie obciążałyby nadmiernie małych i średnich przedsiębiorstw pragnących utworzyć europejską spółkę prywatną z pobudek czysto biznesowych. Jeżeli znacząca część pracowników pracuje w państwach członkowskich przewidujących partycypację pracowników, której poziom wykracza poza poziom partycypacji obowiązujący w macierzystym państwie członkowskim, spółka powinna przeprowadzić z pracownikami negocjacje dotyczące jednolitego systemu partycypacji na poziomie europejskiej spółki prywatnej. Negocjacje w sprawie partycypacji pracowników należy podejmować wyłącznie wtedy, gdy przeważająca część pracowników pracuje w

ramach korzystniejszego systemu partycypacji, niż ten, który ma zastosowanie w macierzystym państwie członkowskim.

- **Kary za naruszenie statutu**

Parlament Europejski wzywa państwa członkowskie, by wprowadziły zasady dotyczące nakładania kar za naruszenie zapisów statutu europejskiej spółki prywatnej, włącznie z zapisami dotyczącymi partycypacji pracowników.

- **Charakter transgraniczny niezbędny**

Parlament Europejski wprowadził zapis, że europejska spółka prywatna musi mieć charakter transgraniczny, o którym świadczy jeden z następujących elementów: zamiar prowadzenia działalności transgranicznej lub przedmiot działalności o charakterze korporacyjnym; cel prowadzenia znaczącej działalności w więcej niż jednym państwie członkowskim; oddziały w różnych państwach członkowskich, lub spółka macierzysta zarejestrowana w innym państwie członkowskim.

Europejczycy również wprowadzili poprawkę, że taki charakter transgraniczny nie powinien stanowić przeszkody w założeniu europejskiej spółki prywatnej. Bez uszczerbku dla wymogów związanych z rejestracją i w ciągu dwóch lat od rejestracji Komisja i państwa członkowskie powinny jednak przeprowadzić kontrolę ex post, aby sprawdzić, czy europejska spółka prywatna posiada wymagany charakter transgraniczny.

- **Wysokość minimalnego kapitału nie powinna stanowić przeszkody w utworzeniu spółki**

Komisja Europejska zaproponowała, by kapitał europejskiej spółki prywatnej wynosił co najmniej 1 EUR. Parlament Europejski zgodził się, że europejska spółka prywatna nie powinna podlegać wymogowi dotyczącemu wysokiego obowiązkowego kapitału, który stanowiłby barierę dla jej stworzenia. Jednak dodał wymóg podpisania przez organ wykonawczy zaświadczenia o wypłacalności, by udowodnić, że spółka jest w stanie spłacić swoje długi. Jeżeli umowa spółki nie zawiera takiego wymogu, kapitał europejskiej spółki prywatnej ma wynieść co najmniej 8 000 EUR.

11. SPRAWY GOSPODARCZE I MONETARNE - Karta Małych Przedsiębiorstw dla Europy powinna być prawnie wiążąca

Posłowie uważają, że Karta Małych Przedsiębiorstw powinna być instrumentem prawnie wiążącym i wzywają do ustanowienia tzw. „testu MŚP”, czyli obowiązkowej, systematycznej i ukierunkowanej oceny wpływu przyszłego prawodawstwa UE na małe zakłady rzemieślnicze, przedsiębiorstwa rodzinne i inne małe i średnie przedsiębiorstwa. Zdaniem posłów, istnieje pilna potrzeba ograniczenia biurokracji przynajmniej o 25%.

Parlament Europejski przyjął raport eurodeputowanej **Edit Herczog** (EPP-ED, Węgry) nt. Karty Małych Przedsiębiorstw stosunkiem głosów 536 za, 47 przeciw, przy 47 głosach wstrzymujących się. Parlament Europejski wezwał Komisję i Radę do połączenia się z Parlamentem w staraniach zmierzających do ustanowienia zasady „Najpierw myśl na małą

skale” wiążącą, celem zapewnienia, by była ona należycie stosowana w odniesieniu do wszelkiego przyszłego prawodawstwa Wspólnoty.

Posłowie doceniają znaczenie Karty Małych Przedsiębiorstw dla rozwoju europejskiej gospodarki. Sektor MŚP zapewnia ponad 100 milionów miejsc pracy przyczyniających się do wzrostu gospodarczego, będących głównym źródłem innowacji, promujących równość płci i rozwój regionalny. Jednak unijne MŚP wciąż odnotowują niższą produktywność i wolniejszy wzrost niż ich odpowiedniki w Stanach Zjednoczonych. W Stanach Zjednoczonych przedsiębiorstwa pozostające na rynku średnio zwiększają zatrudnienie o 60 % w ciągu pierwszych siedmiu lat, natomiast w Europie odsetek ten wynosi ok. 10–20 %. MŚP nadal borykają się z nieprawidłowościami w funkcjonowaniu rynku, które utrudniają im warunki prowadzenia działalności oraz konkutowania w takich obszarach jak finanse (zwłaszcza kapitał *venture*), badania, innowacje i ochrona środowiska. Innowacje europejskich MŚP rzadziej kończą się powodzeniem niż w przypadku dużych przedsiębiorstw. Sytuację tę pogarszają jeszcze trudności strukturalne, takie jak braki związane z zarządzaniem i umiejętnościami technicznymi, a także pozostałe braki elastyczności rynku pracy na poziomie krajowym.

Parlament Europejski popiera komunikat Komisji z dnia 25 czerwca 2008 r. mający na celu opracowanie ambitnego programu politycznego na rzecz promowania rozwoju MŚP poprzez 10 podstawowych zasad i trwale wpisanie zasady „najpierw myśl na małą skalę” w kształtowanie polityki na wszystkich poziomach. Jednakże podkreśla absolutną konieczność wdrożenia dziesięciu zasad przewodnich na szczeblu europejskim, krajowym i regionalnym.

Parlament Europejski wzywa do wzywa Komisję do ustanowienia obowiązkowej, systematycznej i ukierunkowanej oceny skutków dla MŚP, tzw. „testu MŚP”, której wyniki powinny zostać poddawane niezależnej ocenie dostępnej dla organów legislacyjnych UE. PE uważa, że szczególną uwagę należy poświęcić wpływowi, łącznie z obciążeniem administracyjnym, na małe przedsiębiorstwa i mikroprzedsiębiorstwa. „Test MŚP” powinien być zastosowany przy okazji wszelkich nowych wniosków w sprawie przepisów prawnych UE mających wpływ na biznes, łącznie z uproszczeniem istniejącego prawodawstwa i wycofaniem wniosków oczekujących na rozpatrzenie. PE zachęca państwa członkowskie do wprowadzenia podobnych „testów MŚP” na szczeblu krajowym.

Ponadto, PE uważa, że istnieje pilna potrzeba wprowadzenia wspólnych dat wejścia w życie nowego prawodawstwa wspólnotowego mającego wpływ na MŚP a także ograniczenia biurokracji przynajmniej o 25%, tam, gdzie jest to możliwe, i wprowadzenia nowoczesnej administracji dostosowanej do potrzeb MŚP.

- **Lepsze warunki przenoszenia własności przedsiębiorstw rodzinnych**

PE uważa, że system podatkowy państw członkowskich może być czynnikiem zniechęcającym do przenoszenia własności przedsiębiorstw, w szczególności przedsiębiorstw rodzinnych, zwiększając ryzyko likwidacji lub zamknięcia przedsiębiorstwa. Dlatego PE wzywa państwa członkowskie do dokonania starannego przeglądu ich krajowych przepisów prawnych i podatkowych w celu poprawy warunków do przenoszenia własności przedsiębiorstw, zwłaszcza w przypadku choroby właściciela lub jego przejścia na emeryturę.

- **Ujednolicone terminy płatności**

PE stwierdza, że w jednym przypadku na cztery likwidacja MŚP jest spowodowana głównie opieszałością ze strony administracji publicznej w dokonywaniu płatności. Eurodeputowany wyrażają niepokój, że obecna „zapaść kredytowa” może mieć nieproporcjonalnie negatywny wpływ na MŚP, jako że więksi klienci naciskają na mniejszych dostawców, aby ich warunki obejmowały bardziej odległe terminy płatności.

W związku z tym przyjmuje z zadowoleniem wnioski Komisji w sprawie przeglądu dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2000/35/WE z dnia 29 czerwca 2000 r. w sprawie zwalczania opóźnień w płatnościach w transakcjach handlowych² i wzywa państwa członkowskie do podniesienia kultury płatności w ich administracjach publicznych. Ponadto PE zachęca do wprowadzenia na szczeblu wspólnotowym ujednoczonych terminów płatności, w miarę możliwości skróconych w przypadku płatności na rzecz MŚP, oraz kar w przypadku przekroczenia tych terminów.

- **Szybkie osiągnięcie porozumienia w sprawie patentu wspólnotowego**

PE uważa, że patenty odgrywają ważną rolę w rozwoju innowacyjności i osiągnięć gospodarczych, ponieważ pozwalają innowatorom na uzyskiwanie dochodów z innowacyjnych inwestycji i zapewniają niezbędne bezpieczeństwo dla inwestycji, kapitału i pożyczek; w związku z tym uważa, że należy szybko osiągnąć porozumienie dotyczące patentu wspólnotowego, zapewniającego tanią, skuteczną, elastyczną ochronę prawną o wysokiej jakości dostosowaną do potrzeb MŚP, a także zharmonizowanego europejskiego systemu sądownictwa patentowego.

- **Inne inicjatywy**

Inne inicjatywy, mające na celu promowanie MŚP w Europie to m.in.:

- ⇒ ustanowienie „wakacji statystycznych” dla mikroprzedsiębiorstw poprzez przyznanie im tymczasowych wyłączeń z obowiązkowego udziału w badaniach statystycznych, szerokiego stosowania zasady „tylko raz” w odniesieniu do informacji udzielanych przez przedsiębiorstwa władzom publicznym oraz do dalszego rozwijania e-administracji;
- ⇒ ustanowienie programów połączonych z pracą i zawodowego (ponownego) szkolenia się i uczenia się przez całe życie dostosowane do konkretnych potrzeb MŚP, współfinansowanych z Europejskiego Funduszu Społecznego;
- ⇒ szersze wykorzystanie e-zamówień;
- ⇒ upowszechnienie obowiązku wypłaty zaliczek w odniesieniu do wszystkich umów w ramach zamówienia publicznego;
- ⇒ uwzględnienie wspierania samozatrudnienia, kultury przedsiębiorczości i świadomości biznesowej w krajowych programach nauczania.

12. ROZSZERZENIE - Chorwacja, Turcja, BJR Macedonii: przygotowania do członkostwa

Parlament przyjął trzy rezolucje poświęcone trzem krajom kandydującym do członkostwa w UE i postępowom poczynionym przez nie w 2008 roku. Posłowie ubolewają, że negocjacje z

² Dz.U. L 200 z 8.8.2000, s. 35.

Chorwacją zostały zablokowane z powodu sporu granicznego ze Słowenią. W Turcji, trzeci rok z rzędu widoczne jest spowolnienie procesu reform. Posłowie zwrócili się do Rady o określenie daty rozpoczęcia negocjacji z BJR Macedonii.

- **Chorwacja**

W rezolucji poświęconej Chorwacji posłowie wyrażają przekonanie, że negocjacje akcesyjne mogłyby zakończyć się w 2009 roku, ale władze w Zagrzebiu muszą jeszcze dokonać postępów w takich obszarach jak walka z przestępczością zorganizowaną i korupcją.

Parlament z zadowoleniem przyjął do wiadomości oficjalne otwarcie w czterech różnych sądach wydziałów zajmujących się w szczególności walką z korupcją i zorganizowaną przestępczością, a także weryfikację sześćdziesięciu sędziów przydzielonych do tych wydziałów.

Posłowie z zadowoleniem przyjęli również gotowość Chorwacji i Słowenii do zaakceptowania propozycji mediacji, którą wysunęła Komisja Europejska i wierzą, że w jej wyniku negocjacje nabiorą przyspieszenia. Słowenia zablokowała otwarcie nowych rozdziałów negocjacyjnych w grudniu 2008 roku. Posłowie zaapelowali do rządu chorwackiego oraz do rządów państw sąsiadujących o bezzwłoczne rozwiązanie nierozstrzygniętych kwestii spornych.

Parlament z zadowoleniem przyjmuje ciągły postęp w zakresie kształcenia mniejszości, ale wyraża zaniepokojenie, że obecne struktury raczej podtrzymują segregację, niż integrują różne grupy etniczne (np. za pomocą wspólnych klas). PE wyraża również zaniepokojenie, szczególnie w przypadku Romów, że środki te mogą spowodować niższy poziom nauczania niż w klasach ogólnych.

- **Turcja**

W negocjacjach z tym krajem nie otwarto nadal 10 z 35 rozdziałów negocjacyjnych. W roku 2008 otwarto tylko cztery nowe rozdziały. Od rozpoczęcia negocjacji w październiku 2005 roku udało się zamknąć zaledwie jeden rozdział poświęcony nauce i badaniom.

W rezolucji, Parlament podkreślił potrzebę kompleksowego rozwiązania kwestii Cypru w oparciu o rezolucje Rady Bezpieczeństwa Narodów Zjednoczonych oraz o zasady, na których opiera się Unia Europejska. PE wspiera trwające negocjacje bezpośrednie prowadzone przez liderów obu wspólnot na Cyprze i zaakceptuje każde osiągnięte przez nich porozumienie, pod warunkiem, że będzie ono zgodne z zasadami, na których opiera się UE, w tym z czterema podstawowymi wolnościami, z wyjątkiem tymczasowych odstępstw, oraz że porozumienie takie zostanie przyjęte w drodze referendum. PE wzywa Turcję do stworzenia atmosfery sprzyjającej negocjacom poprzez wycofanie tureckich sił zbrojnych i umożliwienie obu liderom swobodnych negocjacji na temat przyszłości ich kraju.

PE nawołuje Turcję do wywiązania się ze zobowiązań podjętych na mocy prawa międzynarodowego oraz do postępowania w myśl odpowiednich rezolucji Rady Bezpieczeństwa ONZ i wyroku Europejskiego Trybunału Praw Człowieka w sprawie czwartej międzypaństwowej skargi wniesionej przez Cypr przeciwko Turcji w związku z dochodzeniami dotyczącymi losów osób zaginionych.

Parlament z zadowoleniem przyjmuje stały wkład Turcji w europejską politykę bezpieczeństwa i obrony i w operacje NATO. Wyraża jednakże ubolewanie, że rozszerzenie strategicznej współpracy pomiędzy UE a NATO poza porozumienia „Berlin plus” jest blokowane przez Turcję, co ma negatywne skutki dla ochrony rozlokowanego personelu UE. PE wzywa Radę do zaangażowania Turcji, będącej jednym z państw wysyłających największą liczbę żołnierzy, w fazę planowania i podejmowania decyzji w ramach europejskiej polityki bezpieczeństwa i obrony.

PE z zadowoleniem przyjmuje utworzenie w tureckim parlamencie Komisji ds. Równych Szans Kobiet i Mężczyzn. W ocenie Komisji Europejskiej ramy prawe gwarantujące prawa kobiet i równouprawnienie płci w Turcji zostały zasadniczo wprowadzone. PE wzywa jednak rząd turecki, by zapewnił ich wdrożenie, tak by doczekać się pozytywnych skutków dla sytuacji kobiet w Turcji. Posłowie wskazują na nadchodzące wybory lokalne jako na okazję do zaradzenia niskiemu udziałowi kobiet w polityce.

- **Była Jugosłowiańska Republika Macedonii**

Posłowie w pełni popierają europejską perspektywę dla tego państwa, ale żałują, że w trzy lata po jej sformułowaniu nie udało się formalnie rozpocząć negocjacji akcesyjnych. Posłowie apelują do Rady o określenie daty rozpoczęcia negocjacji w 2009 roku, a do władz w Skopje o uregulowanie wszystkich zaległych spraw ze swoimi sąsiadami.

Przede wszystkim musi dojść do wzajemnie uznawalnego porozumienia dotyczącego nazwy kraju, do której zastrzeżenia zgłasza Grecja. Posłowie popierają propozycje mediacji pod auspicjami ONZ i przestrzegają, że jeśli oba kraje nie znajdą szybko zadowalającego rozwiązania, przystąpienie BJR Macedonii do UE może się znacznie opóźnić.

13. POLITYKA AZYLOWA - Wspólny europejski system azylowy

PE stwierdza w przyjętym sprawozdaniu autorstwa **Giusto Catania** (GUE/NGL, Włochy), że wprowadzenie instrumentów prawnych pierwszego etapu wprowadzania wspólnego europejskiego systemu azylowego (CEAS) pozwoliły na ustanowienie wspólnych minimalnych norm, lecz nie umożliwiły stworzenia takich samych warunków kwalifikujących do ochrony na terytorium Unii, wskutek czego nadal istnieją takie zjawiska jak wtórne przemieszczanie się osób ubiegających się o azyl i wielokrotne składanie wniosków. PE jest zdania, że system dubliński może doprowadzić do nałożenia na niektóre państwa członkowskie, szczególnie na te, które stanowią zewnętrzną granicę UE, nieproporcjonalnego ciężaru zadań i to tylko ze względu na ich szczególne położenie geograficzne. W opinii PE to zjawisko ma szkodliwe skutki zarówno dla państw członkowskich, jak i dla osób ubiegających się o azyl.

PE zauważa, że w minionym roku liczba uchodźców na całym świecie wzrosła do ponad 12 milionów, a 26 milionów osób zostało przesiedlonych wewnątrz. W tym kontekście PE wspiera ustanowienie CEAS i z zadowoleniem przyjmuje „Plan polityki w dziedzinie azylu” Komisji, który posłuży za plan działania na rzecz ostatecznego utworzenia wspólnego europejskiego systemu azylowego. Jednakże ubolewa z powodu planowanego w związku ze zmianą podstawy prawnej, która będzie wynikiem wejścia w życie traktatu z Lizbony, przesunięcia na rok 2012 terminu realizacji drugiego etapu CEAS, którego wprowadzenie ma wyeliminować niekorzystne rozbieżności w polityce azylowej państw członkowskich. Ponadto zwraca uwagę na to, że odsetek uznawania kandydatur do statusu uchodźcy wśród

państw członkowskich waha się w przypadku obywateli niektórych państw trzecich od około 0% do 90%.

- **Zmiana mandatu agencji Frontex**

Eurodeputowani domagają się, aby Europejska Agencja Zarządzania Współpracą Operacyjną na Zewnętrznych Granicach Państw Członkowskich (Frontex) dostarczyła szczegółowych danych na temat liczby osób ubiegających się o azyl, rozpoznanych jako takie podczas prowadzonych przez nią operacji, oraz na temat losu osób zatrzymanych i odesłanych do kraju tranzytu lub pochodzenia podczas takich operacji. Ponadto PE wzywa Komisję do przedstawienia wniosku w sprawie przeglądu mandatu agencji Frontex w celu wyraźnego stwierdzenia, że troska o ochronę i prawa człowieka jest integralną częścią zarządzania zewnętrznymi granicami UE.

Eurodeputowany z zadowoleniem przyjmuje fakt, że Komisja uznaje potrzebę zapewnienia spójności z innymi obszarami polityki, które mają wpływ na międzynarodową ochronę. W związku z tym wzywają Komisję do wspierania i wprowadzania inicjatyw mających na celu przegląd i dostosowanie polityki i praktyk w zakresie zarządzania granicami, takich jak FRONTEX i europejski system nadzoru granic (EUROSUR), tak aby zagwarantować uchodźcom dostęp do ochrony w UE i pełne poszanowanie zasady niewydalania na zewnętrznych granicach UE.

Ponadto PE z zadowoleniem przyjmuje wspomniane w ostatnich wnioskach Komisji postanowienia, według których państwa członkowskie nie przetrzymują w areszcie nikogo wyłącznie dlatego, że ubiega się o ochronę międzynarodową; uważa, że zasadniczo nie należy zatrzymywać osób ubiegających się o azyl ze względu na ich szczególnie trudną sytuację.

- **Wezwanie do ustanowienia jednolitej procedury udzielania azylu**

PE uważa, że należy ustanowić jednolitą procedurę udzielania azylu oraz jednolite normy pozwalające ustalić kogo uznaje się za uchodźcę bądź osobę potrzebującą ochrony międzynarodowej, obejmujące wszystkie wnioski o udzielenie międzynarodowej ochrony (status uchodźcy, ochrona uzupełniająca, tymczasowa ochrona).

W opinii PE, przegląd rozporządzenia dublińskiego powinien zagwarantować osobom ubiegającym się o azyl prawo odwołania przeciw decyzji o przeniesieniu. Ponadto PE uważa, że przy określaniu właściwego państwa członkowskiego należy w większym stopniu brać pod uwagę określone kryteria dotyczące względów rodzinnych, kulturowych i językowych z myślą o ułatwieniu integracji osób ubiegających się o azyl.

- **Solidarność między państwami członkowskimi UE**

Eurodeputowani są zdania, że jednym z celów CEAS powinno być wprowadzenie skutecznych mechanizmów solidarności służących poprawie sytuacji krajów, do których napływają największe fale osób ubiegających się o azyl i które mają trudności z zapewnieniem im odpowiednich warunków przyjmowania, rozpatrywaniem wniosków w odpowiednim terminie i w przepisowej formie lub z integracją osób ubiegających się o azyl posiadających status uchodźcy.

Eurodeputowani są zdania, że solidarność nie może ograniczać się do przyznania środków

finansowych i wzywa do skutecznego wdrożenia mechanizmów przesiedleń i przemieszczeń wewnętrznych, na zasadzie dobrowolności, jak przewiduje Europejski pakt o imigracji i azylu. Dlatego wzywają Komisję Europejską do rozważenia możliwości ustanowienia europejskiego mechanizmu transferu ochrony międzynarodowej, pod kontrolą przyszłego Europejskiego Urzędu Wsparcia ds. Polityki Azylowej, tak aby umożliwić przemieszczanie się uchodźców w Europie zgodnie z ich życzeniem i zmniejszyć w ten sposób obciążenie w niektórych państwach członkowskich.

- **Współpraca z krajami trzecimi**

PE podkreśla, że wspólny europejski system azylowy powinien być w pełni spójny z celami i działaniami z zakresu ochrony uchodźców w ramach instrumentów współpracy UE z krajami rozwijającymi się (jak np. Europejski Fundusz Rozwoju, instrument finansowania współpracy na rzecz rozwoju (DCI), Europejski Instrument Sąsiedztwa i Partnerstwa, europejski instrument na rzecz wspierania demokracji i praw człowieka na świecie) oraz porozumień i partnerstw między UE i krajami rozwijającymi się (jak umowa z Kotonu i strategiczne partnerstwo Afryka-UE).

14. INSTYTUCJE - PE uczcił minutą ciszy pamięć ofiar zamachu w Irlandii Północnej

Posłowie uczcili minutą ciszy pamięć dwóch żołnierzy, którzy zginęli w zamachu na bazę wojskową w Irlandii Północnej. „Nasze współczucie kierujemy do rodzin i bliskich zamordowanych żołnierzy, którzy oddali życie w służbie swojej społeczności” - powiedział przewodniczący PE Hans-Gert Pöttering, informując, że w zamachu ciężko ranny został polski obywatel.

W zamachu na bazę wojskową Massereene, niedaleko Antrim w Irlandii Północnej zginęli dwaj brytyjscy saperzy - Mark Quinsey i Cengiz Azimkar. Obrażenia odniosły cztery osoby, w tym polski obywatel.

„To pierwsze od 12 lat morderstwo żołnierzy w Irlandii Północnej i zarazem atak na jej demokratyczne instytucje oraz wolne i demokratyczne społeczeństwo” - powiedział Hans-Gert Pöttering. Przewodniczący PE nawiązał do swojej niedawnej wizyty w Irlandii Północnej i wspomniał o widocznych tam korzystnych efektach wdrażania procesu pokojowego dla obu wspólnot, które „razem pracując starają się stworzyć podwaliny lepszego życia dla przyszłych pokoleń i zamknąć okres złych doświadczeniach z przeszłości”.

„Zamachowcy, którzy dokonali tego ataku starają się zniszczyć demokrację i normalizację w Irlandii. Nie mają jednak szerokiego poparcia w swych działaniach potępianych przez znaczącą większość społeczeństwa” - powiedział przewodniczący Pöttering. „W Parlamencie Europejskim wielokrotnie powtarzaliśmy, że odrzucamy wszelką przemoc i terroryzm. Mordercom nie uda się zniszczyć pieczołowicie budowanego procesu pokojowego w Irlandii Północnej, który zawsze był wspierany moralnie i materialnie przez Parlament Europejski. Naród Północnej Irlandii wybrał inną przyszłość, której towarzyszy pokój i szacunek dla godności każdego człowieka. Parlament Europejski popiera go w tym wyborze pokoju, demokracji i rządów prawa i okazujemy mu w tym czasie naszą pełną solidarność” - zakończył przewodniczący PE.

15. INFORMACJA DODATKOWA - Ranking konkurencyjności: Polska na drugim miejscu w UE³

Załamanie europejskiej gospodarki w wyniku światowego kryzysu finansowego sprawiło, że nierealne okazały się unijne plany, by do 2010 roku stać się najbardziej konkurencyjnym, opartym na wiedzy obszarem gospodarczym na świecie – wynika z raportu, który zostanie opublikowany w ciągu najbliższego tygodnia. Polska wypadła w tym zestawieniu wyjątkowo dobrze.

Doroczny Europejski Monitor Wzrostu i Zatrudnienia - przygotowany przez Lisbon Council i Grupę Allianz, obejmujący 14 największych gospodarek UE - wskazuje, że w Europie w najlepszej sytuacji, by pokonać kryzys finansowy znajduje się Finlandia. Bardzo dobrze oceniona została też kondycja Polski, która uplasowała się na drugiej pozycji. Ogromny spadek, z miejsca 4 na 13, zanotowała pogrążona w kryzysie Irlandia.

Z powodu dramatycznego spadku wydajności w ostatnich dwunastu miesiącach państwa UE najprawdopodobniej nie będą w stanie do 2010 roku osiągnąć celów określonych w strategii lizbońskiej. W ubiegłym roku osiągnęły one wynik 0,84, podczas gdy w 2007 roku wynosił on aż 1,12 – podano w oświadczeniu, które ukazało się przed publikacją pełnej wersji raportu. Doroczne badanie konkurencyjności mierzy wzrost gospodarczy, wzrost produkcji, zatrudnienie, kapitał ludzki, inwestycje zorientowane na przyszłość i stopień zrównoważenia finansów publicznych.

Z raportu wynika, że za osłabieniem gospodarki oraz zmniejszeniem wydajności pracy pójdzie zmniejszenie zatrudnienia i pogorszenie stanu finansów publicznych. Poprawiać nadal będzie się jedynie europejski kapitał ludzki.

Nawet gdyby nie doszło do globalnego kryzysu gospodarczego, tylko sześć państw UE w 2009 roku spełniłoby cele wyznaczone w Lizbonie: poza Finlandią i Polską, także Holandia, Grecja, Szwecja i Hiszpania. Strategia lizbońska miała do przyszłego roku uczynić z Europy najbardziej konkurencyjną i najdynamiczniejszą, opartą na wiedzy gospodarce świata.

Michael Heise, główny ekonomista Allianz i współautor powyższych badań stwierdził, że iskierką nadziei dla Europy jest jej wartościowy kapitał ludzki, jak i wysoce nowoczesne technologie, silny system socjalny i względnie dobre rządy. Paul Hofheinz, przewodniczący Lisbon Council dodał, że wzrost zatrudnienia w latach 2005-2008 stworzył poduszkę bezpieczeństwa, która tłumi skutki silnego wzrostu bezrobocia w ostatnich miesiącach. Jak stwierdził, strategia lizbońska pomogła Europie skoncentrować się na innowacjach oraz wzroście, i czas już uznać ją za unijny sukces.

Ranking Europejskiego Monitora Wzrostu i Zatrudnienia:

1. Finlandia
2. Polska
3. Holandia
4. Grecja
5. Szwecja
6. Hiszpania
7. Wielka Brytania

³ Na podstawie informacji z dnia 10 marca 2009 r. na stronie: www.euractiv.pl

8. Belgia
9. Niemcy
10. Austria
11. Dania
12. Francja
13. Irlandia
14. Włochy

Opracowała:
dr Magdalena Skulimowska⁴

⁴ Na podstawie debat w Parlamencie Europejskim i informacji prasowych PE.